

L'“Escolta, Espanya” de Jordi Pujol

L'ex-president de la Generalitat de Catalunya ha fet públic i oficial el seu desencís amb una Espanya pel desenvolupament i governabilitat de la qual ha maldat tant. En una conferència alerta que ja no hi ha arguments contra els independentistes.

A la conferència “Residuals o independents? O alguna altra solució?”, l'ex-president de la Generalitat Jordi Pujol no es va adreçar directament a Espanya, com Joan Maragall el 1898, ni va acabar —com el poeta la seva oda— amb l’“Adéu, Espanya!”, però sí que va alertar que l’independentisme creix i que l’estat no fa res per a aturar-ho: “Si Espanya segueix en la seva línia de menysteniment polític i econòmic de Catalunya —afirma—, podria molt ben ser que la taca d’oli independentista s’anés estenent. Ja s’està estenent, probablement més sociològicament i mentalment que políticament, com plaques tectòniques que es mouen. Les plaques tectòniques se solen moure lentament, però de vegades s’acceleren. A ulls vista. En tot cas ara ja hi ha un fet que fabrica independentistes, i a un ritme accelerat, que és un conglomerat de dignitat ferida i de sensació d’ofec econòmic i identitari. I el futur no està escrit però la ferida és viva. Cada cop més viva.”

El president Pujol no s’ha fet independentista —ho ha aclarit reiteradament aquests darrers mesos—, però tampoc no posa objeccions a aquest moviment, tret de la dificultat intrínseca d’aconseguir l’objectiu: “Després de molts anys de mirar de dissuadir els qui optaven per l’independentisme, ara em trobo que no tinc arguments per a rebatre’ls.” I hi insisteix: “Durant quaranta o cinquanta anys he procurat convèncer els catalans que no creien en



“Ara em trobo que no tinc arguments per a rebatre’ls [els independentistes].”

la possibilitat d’una Catalunya amb el reconeixement, la garantia i la capacitat de projecte que ens calen en el marc espanyol. Ara aquests arguments no els tinc. Ara només tinc el de la molt gran dificultat d’assolir la independència. Molt gran.”

El dia 29 de març, en el marc de l’Institut d’Educació Continuada (Id’EC) de la Universitat Pompeu Fabra, Pujol en treia una conclusió: “Si la idea d’Espanya que ara preval es consolida, l’alternativa està entre la independència i el gradual esborrament de la catalanitat i de Catalunya.”

o rebutjat la petició de la fiscalia anticorrupció d’imposar un pagament d’1,6 milions d’euros al partit com a fiança civil per a les possibles responsabilitats pecuniàries. La possibilitat d’aquesta fiança va ser el detonant que féu que la direcció se n’anàs —han criminalitzat les sigles—, digueren— i formàs un altre partit. Però ha passat més d’un mes i la fiança no s’ha imposat.

A més a més, no se sap exactament quanta gent milita encara a UM. Al consell polític, que era format per unes 150 persones, ara n’hi queden militant unes 50. No s’entén què hi fan: per ventura hi són per a controlar que ningú no revifi el partit amb l’objectiu de fer ombra a Convergència? O, per contra, podria ser que aquesta cinquantena de membres del consell donassin suport a Rodríguez i Lliteres i UM acabàs competint a les urnes amb Convergència?...

Miquel Payeras



Jordi Pujol lamenta que l'estat no reconegui a CiU haver garantit la governabilitat en moments clau, com després del 23F, a l'última legislatura de González i a la primera d'Aznar (a la foto).

L'ex-president va explicar l'evolució ideològica rememorant les aportacions de CiU a la governabilitat i al desenvolupament econòmic d'Espanya i destacant que l'estat no ha pagat Catalunya amb la mateixa moneda. En els pitjors moments per a UCD, el juliol del 1977, Convergència va posar-hi el seu gra de sorra: "En aquell moment crític, CDC (aleshores encara no existia CiU) va decidir anar a veure en Fuentes Quintana i dir-li que els nostres vuit diputats –que sumats als d'UCD feien just la majoria– donarien suport sistemàtic al Parlament a les seves decisions en política econòmica. I no vàrem demanar res a canvi. Simplement volíem evitar que la molt greu crisi econòmica i social que estava a punt de caure'ns al damunt posés en greu perill el procés democràtic."

Després del 23F, CiU va decidir de votar a favor de la investidura de Calvo Sotelo com a president per tal de "reforçar la democràcia", sense demanar res en canvi. Malgrat això, la resposta va ser menyspreu i càstig: "El rei ens havia exclòs de la reunió de l'endemà del 23F i UCD i el PSOE –naturalment, també AP– havien iniciat amb el projecte de llei de la LOAPA la política de recessió autonòmica, sobretot en detriment nostre."

A l'última legislatura de Felipe González, CiU tornà a actuar a favor de l'estabilitat en un context difícil amb els escàndols provocats pel *cas Roldán*, el del governador del Banc d'Espanya, Mariano Rubio, i, per sobre de tots, el del terrorisme d'estat dels GAL. "Molta gent –afirma Pujol– hauria trobat justificat que haguéssim retirat el nostre suport al govern, i més tenint en compte que ja a mitjan legislatura havíem aconseguit les millores de caràcter autonòmic que havíem demanat (sobretot nou finançament i mossos d'esquadra). Però no ho vam fer per lleialtat –havíem fet un tracte– i perquè el govern d'en Felipe González, malgrat la pressió mediàtica, social, parlamentària i judicial –aquesta, especialment perillosa–, governava bé en temes molt importants per al conjunt de l'estat. Tenia una bona política en general, però sobretot tenia una bona política econòmica –francament bona– i negociava molt bé la relació d'Espanya amb la Unió Europea. Sobretot hi havia que en Felipe González podria ser que aconseguís que es creessin uns nous fons europeus –els fons de cohesió– dels quals el principal beneficiari seria Espanya. Com així va ser. Gràcies, repeteixo, a en Felipe González, però també a la tranquil·litat absoluta que la Generalitat i CiU li varen assegurar."

De la mateixa manera, a la primera legislatura de José María Aznar, amb una precària majoria a les Corts, CiU li va donar suport "perquè Espanya primer acabés de superar la crisi, que encara cuejava, i agafés embranzida econòmica; i segon, perquè pogués complir els anomenats criteris de Maastricht" i "pogués ingressar a la unió econòmica i monetària europea".

De l'últim episodi, segons Pujol, no fa ni un any. "A principi de maig Espanya és a punt de ser intervinguda per la Unió Europea com ja ho era Grècia." Ni una delegació del partit demòcrata-cristià alemany de Merkel no convenç el PP que doni suport al PSOE en les mesures econòmiques que li exigeixen i el PSOE demana ajuda a CiU: "Divendres següent la ministra Salgado va poder anar a la reunió de Ministres a Brussel·les, no sense abans demostrar que portava els deures fets. Altrament, hi hauria hagut una crisi de molt greus i imprevisibles conseqüències. I això, repeteixo, perquè la força política més representativa del nacionalisme català va jugar allò que en podríem dir una carta espanyolista i europeista."

La resposta, segons Pujol, ha estat la resolució del TC contra l'Estatut de Catalunya, celebrada per Rodríguez Zapatero amb l'expressió "misión cumplida".

La conseqüència d'això, el descens de Jordi Pujol respecte a les relacions amb Espanya: "Arribat a aquest punt, per pura lògica i/o per un sentiment profundament ferit, té tot el sentit que hi hagi un increment notable de l'independentisme. Sobretot perquè entre l'independentisme i el gradual afebliment, i amb el temps, residualització o fins i tot pràctica desaparició de la identitat catalana, es veu poca voluntat i molt poca possibilitat d'introduir i fer prosperar un nou intent de signe positiu."

L'ex-president sembla ser al començament de l'última estrofa de l'"Oda a Espanya" de Maragall –la que acaba amb l'"Adéu"–: "On ets, Espanya? No et veig enlloc./ No sents la meua veu atronadora?/ No entens aquesta llengua –que et parla entre perills?/ Has desaparegut d'entendre an els teus fills?"

Alex Milian